

ArcGIS StoryMaps

nové mapy s příběhem

Jan Souček, ARCDATA PRAHA, s.r.o.

Na začátku léta spatřilo světlo světa zcela nové prostředí pro tvorbu map s příběhem, které nahrazuje všechny předchozí šablony. Proč se tak stalo? Počet původních šablon se totiž časem docela rozrostl, a tak bylo pro nezkušené uživatele složité se v nich vyznat a pro vývojáře Esri bylo čím dál složitější udržovat je všechny technologicky aktuální. Nové mapy s příběhem mají na pozadí novou technologii (ArcGIS API for JavaScript 4.x) a neobsahují množství výchozích šablon, ale ovládají se přes jednotné prostředí, ve kterém se stránka sestavuje z různých funkčních modulů – tak, jak autor právě potřebuje. Pojďme se podívat, jaké zajímavé nástroje nám nové prostředí pro tvorbu map s příběhem nabízí.

CO JE MAPA S PŘÍBĚHEM?

Nejprve si připomeňme, k čemu jsou mapy s příběhem (anglicky Story Map) určeny.

Je to webová stránka, na které můžeme kombinovat texty, obrázky, videa, ale hlavně mapy z ArcGIS Online nebo z nějaké vlastní mapové aplikace. Uživatelé GIS je mohou použít třeba pro prezentaci výsledků své práce, protože zde mohou svoji webovou mapu doprovodit úvodem, vysvětlením či metodikou, zkrátka ji jakýmsi způsobem osamostatnit a zpřístupnit čtenářům, ať už to je veřejnost, kolegové z organizace nebo třeba jen jejich nadřízený.

Mapy s příběhem mohou používat také ti, kdo nejsou přímo uživateli GIS, ale například novináři nebo tiskové oddělení úřadu. Ti mohou článek či oznámení ilustrovat hezkou mapou.

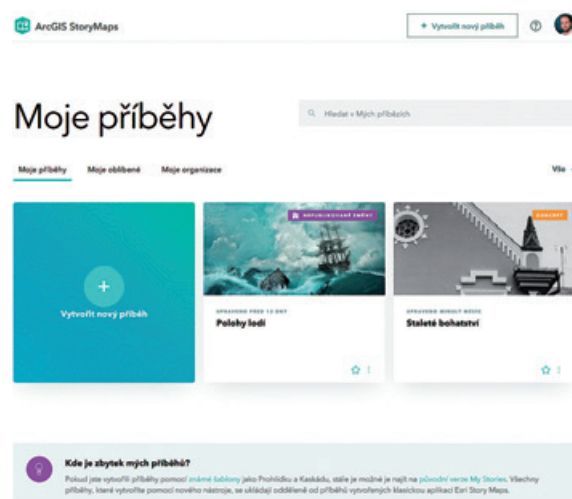
Použitá data

V tomto návodu byla pro ilustraci použita data z projektu CLIWOC (www.historicalclimatology.com/cliwoc.html), což je klimatologická databáze, která obsahuje data z lodních deníků námořních lodí z let 1750 až 1850.

Těchto záznamů je přes 200 000. Pro ukázkou byly použity záznamy pouze z roku 1770, které byly publikovány na ArcGIS Online jako vrstvu prvků.

ZAČÍNÁME S TVORBOU

Do prostředí pro tvorbu se dostaneme buď přihlášením na adrese storymaps.arcgis.com, nebo využijeme odkaz v nabídce aplikací na ArcGIS Online (ikona s devíti tečkami vedle názvu našeho uživatelského účtu, vpravo nahoře). Editor se otevře a na úvodní obrazovce uvidíme přehled našich map, hotových i rozpracovaných, a kliknutím na tlačítko vytvoříme novou mapu – nebo chcete-li *nový příběh*.

Obr. 1. Vytvoření nového příběhu.

Otevře se úvodní obrazovka, ve které vyplníme název (automaticky se nám tím pojmenuje i celá mapa s příběhem) a měli bychom zde také nahrát úvodní obrázek nebo video. Textové pole s názvem příběhu můžeme kliknutím na ikonu přesunout nahoru nebo dolů a na nahraném obrázku se objeví ikony pro smazání a pro nastavení – ta je důležitá, neboť díky ní můžeme nastavit nejdůležitější bod na obrázku, který bude vidět, ať si stránku někdo prohlíží na počítači nebo na mobilním telefonu.

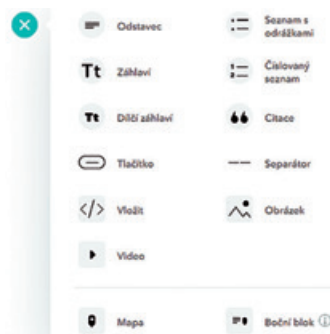
STAVEBNÍ BLOKY

Pokračujeme přidáváním dalšího obsahu – textu, obrázků a map. K tomu slouží kulaté tlačítka se znaménkem plus,

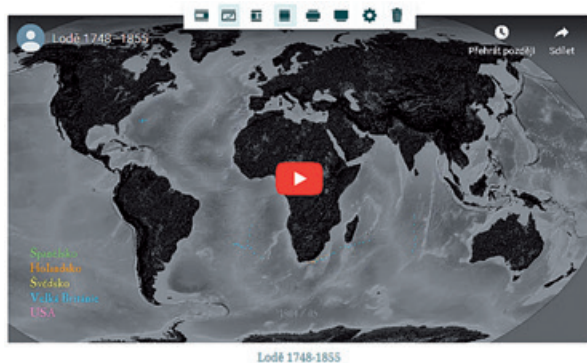
Obr. 2. Úvodní stránka mapy s příběhem. (Zdroj obrázku: Pixabay.com.)

kteří se objeví, když umístíte kurzor do bílé plochy pod úvodní obrázek. Tak vložíme například bloky pro text, nadpis, podnadpis, odrážky nebo citaci. Volbu můžeme kdykoliv poté upravit, styl se však uplatňuje vždy na celý blok.

Obr. 3. Nabídka stavebních bloků.

To hlavní však přichází s interaktivním obsahem. Chceme-li vložit video, vybereme blok typu video a vložíme do něj adresu stránky s videem na YouTube. Video se objeví

Obr. 4. Vložené video s ovládací lištou v horní části.

na stránce, pod ním se automaticky načte jeho název (který můžeme jakkoliv upravit či smazat) a také se objeví lišta s ikonami, kterými můžeme ovládat velikost a umístění videa. Pro použití ve čtečkách a na méně standardních zařízeních bychom měli prostřednictvím ikony *nastavení* ještě uvést i alternativní text.

VLOŽENÍ MAPY

Pojďme vložit mapu. Klikneme na ikonu vkládání obsahu a vybereme blok *Mapa*. Otevře se nabídka všech map, které máme v obsahu na ArcGIS Online, a v ní si najdeme tu, kterou chceme vložit. Zvolíme rozsah oblasti, která se bude na začátku zobrazovat, a můžeme i některé vrstvy v mapě skrýt. Pokud bychom potřebovali mapu ještě trochu více upravit, můžeme kliknout na tlačítko *Úprava mapy v ArcGIS* (vlevo dole) a přesuneme se do prohlížeče map na ArcGIS Online, kde upravíme, co potřebujeme, a po uložení se můžeme vrátit zpátky.

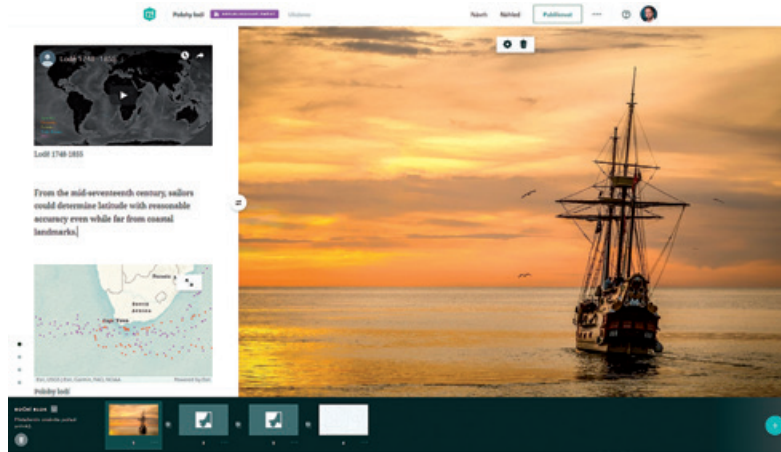
Obr. 5. Vkládání mapy z ArcGIS Online.

Na dalším panelu můžeme vybrat některou ze záložek, které jsou ve webové mapě definovány, a na třetím panelu pak máme možnost zobrazit legendu.

Tlačítkem *Umístit mapu* náš výběr potvrdíme a mapa se vloží do příběhu. Opět zde můžeme použít ikony pro změnu polohy a velikosti mapy, případně mapu můžeme smazat. Dole pod mapou se načte její název a my jej můžeme použít jako popis obrázku.

BOČNÍ BLOK

Ještě jeden stavební blok si zaslouží naši pozornost, a tím je *boční blok*. Zde může být vedle sebe text s mapou, obrázkem nebo videem. Na jedné straně je místo pro text, na druhé pro multimediální obsah. Ikonou můžeme jejich pozici prohodit. I do místa pro text můžeme vkládat (přílišně zmenšené) bloky s obrázky, videem či dokonce webovou mapou.

Obr. 6. Boční blok. (Zdroj obrázku: Pixabay.com.)

Můžeme tak vytvořit třeba malou přehledku pro velkou mapu v hlavním okně.

Dole pod blokem nalezneme lištu s ovládacími prvky, díky níž můžeme do tohoto bloku přidat další snímek. Snímky se budou postupně objevovat, jak bude čtenář rolovat po stránce. Můžeme jich mít v jednom bloku několik a v liště určujeme jejich pořadí i způsob, jakým se budou objevovat.

NOVINKA – EXPRESNÍ MAPA

Zajímavou možností, kterou máme při vkládání webové mapy na výběr, je vytvořit *expresní mapu*. Je to jednoduchá mapa, která se uloží do této mapy s příběhem, a my si v ní můžeme zakreslit body nebo areály a doplnit je šipkami či textem. K prvku můžeme snadno nahrát přílohu – fotografii – a doplnit jej krátkým textem. Obrázky ani nemusíme předem nahrávat na web nebo do obsahu ArcGIS Online. Tvorba jednoduchých map se tím proti předchozím verzím výrazně zjednodušila.

Obr. 7. Expresní mapa.

UKLÁDÁNÍ A PUBLIKACE

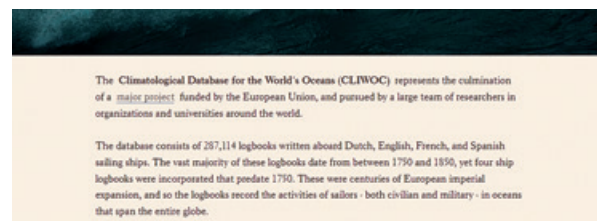
Pomocí těchto stavebních bloků tedy můžeme sestavit celý příběh. Pojdme se ale ještě podívat na horní nabídku. Vidíme zde název příběhu, visačku *Koncept* a zprávu *Uloženo*. Stránka se ukládá automaticky na pozadí, nemusíme tedy mačkat žádné tlačítko pro uložení. Visačka *Koncept* znamená, že jsme stránku ještě nepublikovali. To se dělá výrazným tlačítkem *Publikovat* vpravo. Pokud potřebujeme upravit již publikovanou mapu, můžeme úpravy provádět v klidu zde

a mapa zůstává v režimu konceptu, zatímco publikovaná mapa se nemění, dokud znovu nestiskneme tlačítko *Publikovat*. Až v ten okamžik se naše změny zapíší do publikované mapy.

Důležité je také tlačítko *Náhled*, které umožní prohlédnout si mapu tak, jak ji uvidí její čtenáři.

VOLBY VZHLEDU

Po stisknutí volby *Návrh* se dostaneme k možnostem, jak změnit vzhled příběhu. K dispozici je několik tzv. *motivů*, které mění barvy na webové stránce a styl textu. Barvy na stránce jsou spolu provázané, a tak se s novým stylem změní tlačítka, styly odkazů, ale i barvy použité v expresních mapách.

Obr. 8. Motiv změny barevné schéma celé stránky, typy i styly písma.

Níže můžeme upřesnit *kombinaci použitých písem* a vybrat preferovanou *barvu zvýraznění*, která se bude prolínat celým příběhem právě jako barva tlačítek, šipek a dalších objektů. Máme zde také možnost upravit *formu úvodního bloku*. Obrázku můžeme nastavit menší či větší důležitost.

V nabídce pod třemi tečkami můžeme do mapy vložit kód *Google Analytics* a sledovat tak její návštěvnost.

ZKUSTE SI MAPU S PŘÍBĚHEM VYTVOŘIT

Tento editor se neustále vyvíjí, a tak se s aktualizacemi ArcGIS Online budeme setkávat s další funkcionalitou, novými typy stavebních bloků a s novými motivy. Nezapomeňte proto sledovat novinky na blogu Esri nebo v našich aktualitách, a až nějakou mapu s příběhem vytvoříte, určitě nám na ni pošlete odkaz. ⏪